

Bruxelles, den 26. november 2025
(OR. en)

15586/25

EDUC 453
SOC 781
EMPL 518
DIGIT 242
ENV 1237

NOTE

---

fra:	Generalsekretariatet for Rådet
til:	De Faste Repræsentanternes Komité/Rådet
Vedr.:	Udkast til Rådets resolution om anden cyklus af strategirammen for det europæiske uddannelsessamarbejde på det europæiske uddannelsesområde (2026-2030) – <i>Status</i>

---

1. Den 2. juli 2025 forelagde formandskabet delegationerne et første udkast til ovennævnte resolution. Teksten gennemgår og ajourfører to resolutioner, som Rådet godkendte i 2021¹, og som danner grundlag for det europæiske uddannelsessamarbejde.

---

¹ Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) (EUT C 66 af 26.2.2021, s. 1) og Rådets resolution om forvaltningsstrukturen for strategirammen for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) (EUT C 497 af 10.12.2021, s. 1).

2. Uddannelsesudvalget har behandlet teksten på en række møder. Der fandt omfattende drøftelser sted om alle de centrale elementer vedrørende den anden cyklus af strategirammen (strategiske prioriteter, forvaltning og mål på EU-plan), hvorefter formandskabet var i stand til at udarbejde en velafbalanceret kompromistekst. Der er fortsat et udestående spørgsmål vedrørende mål 8 a) om læringsmobilitet inden for videregående uddannelse, hvor en delegation indtil videre ikke har været i stand til at hæve sit forbehold (som anført på møderne i De Faste Repræsentanternes Komité den 14. og den 21. november 2025).
3. Teksten, som den foreligger i bilaget til vedlagte note, herunder de to mål vedrørende læringsmobilitet (dvs. mål 8 a) og mål 8 b))², godkendes af alle de øvrige delegationer.
4. De Faste Repræsentanternes Komité opfordres til at afslutte forberedelsen af punktet og forelægge det for Rådet (uddannelse, ungdom, kultur og sport).

---

² Begge vedtaget gennem Rådets henstilling af 13. maj 2024 "Et mobilt Europa" – muligheder for læringsmobilitet for alle (EUT C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj>).

Udkast til Rådets resolution om anden cyklus af strategirammen for det europæiske uddannelsessamarbejde på det europæiske uddannelsesområde (2026-2030)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM MINDER OM FØLGENDE:

- Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030), Rådets resolution om forvaltningsstrukturen for strategirammen for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) og Rådets resolution om det europæiske uddannelsesområde: Frem mod 2025 og tiden derefter, hvori det nævnes, at Rådet vil gennemgå strategirammen – herunder EU-mål, forvaltningsstruktur, arbejdsmetoder og prioriterede områder – i 2025, og foretage de nødvendige justeringer til anden cyklus, hvor det er relevant, så den tilpasses til det europæiske uddannelsesområdes faktiske forhold og behov eller enhver væsentlig udvikling i Den Europæiske Union.
- Den politiske baggrund, jf. bilag I.

SOM ANERKENDER FØLGENDE:

- Det europæiske uddannelsessamarbejdes vigtige bidrag til relevante dele af det europæiske semester.

SOM GENTAGER FØLGENDE:

- Behovet for koordinering og sammenhæng mellem alle EU-initiativer på uddannelsesområdet, navnlig dem, der vedrører færdigheder og kompetencer, samtidig med at retsgrundlaget for de respektive politikområder som fastsat i traktaterne respekteres fuldt ud.

SOM BIFALDER FØLGENDE:

- Kommissionens rapport om den foreløbige evaluering af strategirammen for det europæiske uddannelsesområde 2021-2030³.

UNDERSTREGER FØLGENDE:

- I lyset af den skiftende geopolitiske virkelighed er det afgørende for individuel vækst, bæredygtig social og økonomisk udvikling, demokrati, modstandsdygtighed, social samhørighed, konkurrenceevne og beredskab, at der gives fremdrift til at opnå lige og inkluderende adgang for alle til uddannelse af høj kvalitet.
- Etableringen af det europæiske uddannelsesområde er fortsat den overordnede ambition for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet. For at enkeltpersoner og samfundet kan udnytte deres fulde potentiale, skal uddannelse i den forbindelse ses ud fra et holistisk perspektiv.

ANERKENDER FØLGENDE:

- Der er siden 2021 gjort betydelige fremskridt med hensyn til at etablere det europæiske uddannelsesområde, og mange initiativer er blevet iværksat i overensstemmelse med de strategiske prioriteter. Der er stadig behov for yderligere gennemførelse af en række initiativer.
- Rådets resolutioner fra 2021 om strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet udgør fortsat grundlaget for samarbejdet. Denne rådsresolution gennemgår og ajourfører disse resolutioner.

---

³ COM(2025) 340 final.

NOTERER SIG FØLGENDE på basis af Kommissionens rapport om den foreløbige evaluering af strategirammen for det europæiske uddannelsesområde 2021-2030:

- Strategirammen har haft EU-merværdi, idet den har samlet medlemsstaterne om kvantificerede mål og fælles prioriteter. Den har formået at levere resultater og relevante forbedringer. Gennemførelsen og kombinationen af instrumenter til gennemførelse af det europæiske uddannelsesområde er effektive og stemmer overens med hinanden og prioriteterne generelt. Der er dokumentation for, at det er lykkedes det europæiske uddannelsesområde at gennemføre vigtige nye tiltag på EU-plan, inspirere og støtte nationale reformer og etablere strukturelle, systemiske og bæredygtige veje til et dybere europæisk samarbejde mellem uddannelsesinstitutioner. I nogle tilfælde har samarbejdet på EU-plan oversteget forventningerne og de oprindelige ambitioner og skabt effektive kommunikationslinjer og en koordineret reaktion under krisestyring og dermed øget EU's modstandsdygtighed.
- Strategirammens styrke ligger i dens stærke fundament af frivilligt samarbejde og fælles skabelse. Under høringerne i forbindelse med evalueringen bekræftede medlemsstaterne deres stærke vilje til at fortsætte samarbejdet via strategirammen.
- De store udfordringer, der er struktureret gennem de strategiske prioriteter, som Rådet udpegede i 2021 og i overensstemmelse med Rådets resolution fra 2023, forbliver relevante.
- Der kan udpeges en række områder, hvor der er plads til forbedringer: strategiske prioriteter, tværsektoriel koordinering og sammenhæng, styringsmodellen og to store mangler (manglende mål på EU-plan for nogle af de mangeårige eller nye prioriteter og mangel på systematisk dokumentation for nationale reformer som opfølgning på EU-initiativer).

- Det europæiske uddannelsesområdes forvaltningsstrukturer, mere specifikt Gruppen på Højt Plan vedrørende Uddannelse, understøttet af dens koordineringsråd, har sikret stærkere politisk styring og mere strategisk fastsættelse af dagsordenen. Det europæiske uddannelsesområde har fremmet en ægte europæisk dimension på uddannelsesområdet.
- Hvad angår målene på EU-plan, tegner tendenserne til at opnå dem et blandet billede. For flere mål har der været en positiv udvikling (f.eks. færre unge, der forlader skolen tidligt), men for andre er der sket begrænsede fremskridt eller endda et tilbageskridt (f.eks. grundlæggende færdigheder).

NOTERER SIG ENDVIDERE FØLGENDE:

- Kommissionens meddelelse om en færdighedsunion⁴, hvori det understreges, at den europæiske konkurrenceevne kræver færdigheder, der spænder fra grundlæggende færdigheder til færdigheder, der erhverves gennem livslang opkvalificering og omskoling. Kommissionen bebuder en ny tilgang, herunder en EU-27-henstilling om menneskelig kapital som led i det europæiske semester, som kombinerer uddannelses-, videreuddannelses- og beskæftigelsespolitikker, og som er forenet om en fælles vision for konkurrenceevne.
- Kommissionens meddelelse om en handlingsplan for grundlæggende færdigheder⁵, som er en reaktion på de faldende niveauer inden for grundlæggende læse- og skrivefærdigheder, matematik og naturfag⁶, og som også omhandler de faldende niveauer af grundlæggende digitale færdigheder og medborgerkundskab⁷.

---

⁴ COM(2025) 90 final.

⁵ COM(2025) 88 final.

⁶ Som attesteret af PISA og PIAAC for voksne.

⁷ Som attesteret i ICILS og ICCS+.

- Kommissionens meddelelse om en strategisk plan for STEM-uddannelse⁸: færdigheder til støtte for konkurrenceevne og innovation⁹, hvori der peges på udfordringer inden for STEM på alle uddannelsesniveauer såsom faldende interesse, deltagelse og resultater, mangel på STEM-lærere og køns- og mangfoldighedsforskelle, som alle skal drøftes af Rådet.
- Kommissionens hensigt om at oprette et europæisk observationscenter for viden om færdigheder og et europæisk råd på højt niveau for færdigheder som bebudet i meddelelsen om en færdighedsunion.

ER ENIGT OM FØLGENDE:

1. For at klare sig godt i nutidens verden og være rustet til fremtidige forandringer i samfundet, i økonomien og på arbejdsmarkedet må alle have nøglekompetencer for livslang læring¹⁰, og i den forbindelse spiller flersprogethed, tværfaglige kompetencer og tværgående færdigheder en vigtig rolle. For fortsat at kunne opnå dette er der behov for at identificere, hvilke politiske foranstaltninger der kan fremme alle lærendes uddannelsesmæssige succes, herunder muligheder for uddannelse i forskellige stadier af livet.
2. EU står over for en konkurrencemæssig udfordring. Samtidig med at uddannelsessystemerne forventes at håndtere de demografiske udfordringer, skal de også udstyre den enkelte med de færdigheder, der er nødvendige for at styrke den europæiske konkurrenceevne og strategiske autonomi i de kommende år og støtte den grønne og den digitale omstilling. Udvikling af kapacitet med henblik på modstandsdygtighed og evne til at modstå og komme sig over kriser vil bidrage til at opbygge fremtidssikrede uddannelsessystemer i hele EU på grundlag af de indhøstede erfaringer og som reaktion på konsekvenserne af Ruslands angrebskrig mod Ukraine og dens konsekvenser for den europæiske sikkerhed.

---

⁸ Naturfag, teknologi, ingeniørvirksomhed og matematik.

⁹ COM(2025) 89 final.

¹⁰ Jf. Rådets henstilling af 22. maj 2018 om nøglekompetencer for livslang læring (EUT C 189 af 4.6.2018, s. 1).

3. Strategirammen for det europæiske uddannelsessamarbejde er det vigtigste redskab til at støtte og gennemføre det europæiske uddannelsesområde under fuld hensyntagen til dens holistiske tilgang og, hvor det er relevant, i synergi med færdighedsunionen.
4. Selv om der er gjort betydelige fremskridt med hensyn til at etablere det europæiske uddannelsesområde, skal der gøres mere for at få det fuldt etableret inden 2030.
5. I lyset af udviklingen i strategirammen første cyklus er der behov for at revidere og tilpasse de strategiske prioriteter, prioriterede områder og mål på EU-plan, der blev fastsat i 2021, samt for at ruste uddannelserne til den grønne og den digitale omstilling på tværs af alle strategiske prioriteter.
6. Fremme af kvalitet, lighed, inklusion og gode resultater for alle er fortsat kernen i det europæiske uddannelsesområde og gennemsyrrer alle dets strategiske prioriteter. I anden cyklus (2026-2030) vil strategirammen tage sigte på følgende seks strategiske prioriteter med brug af de disponible finansielle midler:

Strategisk prioritet 1: læse- og skrivefærdigheder, matematik og naturfag for alle

Uddannelse af høj kvalitet hjælper alle lærende med at udvikle kompetencer i form af viden, færdigheder og holdninger, der er afgørende for den enkeltes livskvalitet, for deres beskæftigelsesmuligheder, for social samhørighed og konkurrenceevne og for EU's modstandsdygtighed og beredskab. For at nå dette mål bør uddannelsessystemerne sikre lige adgang, deltagelse og resultater ved at fremme læring af høj kvalitet, inklusion og trivsel. Selv om der er gjort fremskridt i strategirammeens første cyklus, er det fortsat afgørende at forbedre uddannelse og færdigheder yderligere med henblik på personlig udvikling, aktivt medborgerskab og faglig udvikling for lærende i alle aldre.

Et tilstrækkeligt niveau inden for læse- og skrivefærdigheder (læsning, skrivning og god forståelse af skriftlig og mundtlig information), matematik og naturfag for alle er fundamentet for al videre læring. Dette fundament gør det muligt for lærende at udvikle både bredere og mere specialiserede kompetencer, f.eks. inden for STEM¹¹, og opnå gode resultater inden for grund- og videreuddannelser, på arbejdsmarkedet og i samfundet mere generelt. Nøglen til læse- og skrivefærdigheder, matematik og naturfag er at forbedre undervisningens kvalitet og fremme lighed og inklusion. Dette vil bidrage til at sikre succes for alle på uddannelsesområdet, hvilket er vigtigere nu end nogensinde før.

---

¹¹ STEAM-tilgangen (videnskab, teknologi, ingeniørvirksomhed, kunst og matematik), der favner det kreative potentiale ved at forbinde STEM-uddannelser med kunst, humaniora og samfundsvidenskab, kan også anvendes.

Europa står over for en kritisk udfordring: nylige internationale undersøgelser, herunder PISA, viser et foruroligende fald i læsning, matematik og naturfag, og en stigende andel af studerende, der ikke opnår et minimum af færdigheder. Der skal gøres en øget indsats for at få rettet op på dette, herunder bestræbelser på at mindske antallet af unge, som forlader uddannelsessystemet tidligt, og forbedre adgangen til førskoleundervisning og børnepasning af høj kvalitet, navnlig for lærende fra sårbare grupper. Det er afgørende for den personlige og faglige udvikling, at alle får færdigheder inden for læse- og skrivefærdigheder, matematik og naturfag, og at nøglekompetencer for livslang læring fremmes generelt, da det bidrager til at afhjælpe socioøkonomiske uligheder og mangel på færdigheder. Samtidig bør en forbedring af uddannelseskvaliteten øge antallet af dem, der præsterer højt, herunder med henblik på at styrke Europas innovationskapacitet og konkurrenceevne.

I hele Europa er dårligt stillede lærende overrepræsenteret blandt dem, der klarer sig dårligt. For at have reelt inkluderende uddannelsessystemer bør de lærendes uddannelsesmæssige mål og resultater inden for alle uddannelsesniveauer og -typer ikke afhænge af personlige, sociale og økonomiske faktorer. Inkluderende uddannelse indebærer også, at der udvikles en sensitiv tilgang i læringsprocesser for at tage hensyn til mangfoldighed, inklusion og ikkeforskelsbehandling. Det er i denne sammenhæng også vigtigt at udfordre alle stereotyper og yde den nødvendige støtte til lærende med handicap og særlige uddannelsesbehov.

Strategisk prioritet 2: udvikling af digitale færdigheder og undervisning i medborgerkundskab

I nutidens globale kontekst, der er præget af kriser, klimaændringer, hurtige teknologiske forandringer, digitalisering (herunder kunstig intelligens (AI)), stigende polarisering, spredning af desinformation og voksende udfordringer for demokratiske normer og værdier samt lav demokratisk deltagelse, er der et presserende behov for at styrke demokratiet og modstandsdygtigheden i Den Europæiske Union. Både digital uddannelse og undervisning i medborgerkundskab spiller en central rolle i denne henseende.

Digitale færdigheder er afgørende for det moderne liv og er blevet uundværlige inden for næsten alle områder af samfundet og økonomien. De er centrale for et aktivt medborgerskab, beskæftigelsesegnethed, social inklusion og trivsel, og de bidrager samtidig til at forbedre den europæiske konkurrenceevne gennem udvikling af mere avancerede STEM-færdigheder. Digital uddannelse bør omfatte medier, digitale færdigheder og datakompetencer, kritisk tænkning, digital trivsel, bekæmpelse af mis- og desinformation, cybermobning, hadefuld og skadelig tale og viden om AI, etisk og ansvarlig brug heraf samt andre nye teknologier.

Undervisning i medborgerkundskab er ligeledes vigtig i denne sammenhæng. Den nuværende globale situation kræver informerede og engagerede borgere, der forstår og respekterer demokratiske institutioner, principper og processer på lokalt, nationalt, europæisk og internationalt plan. Undervisning i medborgerkundskab hjælper alle med at tilegne sig den viden, de færdigheder og de holdninger, der er nødvendig for en aktiv og ansvarlig deltagelse i det demokratiske liv og et meningsfuldt aktivt medborgerskab.

En europæisk dimension i undervisningen¹² kan bidrage til at fremme fælles europæiske værdier¹³ med henblik på at fremme en følelse af europæisk identitet og solidaritet. Den bør fremme respekten for kulturel mangfoldighed og hjælpe de lærende med at navigere i deres lokale, nationale, europæiske og globale identiteter. Undervisning i medborgerkundskab går hånd i hånd med en forståelse for udfordringerne i forbindelse med den digitale og den grønne omstilling.

---

¹² Bør fremmes i overensstemmelse med Rådets henstilling af 22. maj 2018 om fremme af fælles værdier, inklusiv uddannelse og den europæiske dimension i undervisningen (EUT C 195 af 7.6.2018, s. 1).

¹³ Som udtrykt i artikel 2 i traktaten om Den Europæiske Union og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

Et centralt aspekt af undervisningen i medborgerkundskab er undervisning og læring gennem, om og for demokrati. Uddannelse på alle områder og på alle niveauer bør fremme demokratiske værdier, tilskynde til åben dialog og kritisk tænkning og bekæmpe både mis- og desinformation (herunder online). Skoler og alle andre uddannelsesinstitutioner bør fungere som demokratiske fællesskaber, hvor lærende oplever deltagelse, dialog og fælles beslutningstagning. Lærere, undervisere, uddannere og ledere på alle uddannelsesniveauer bør være godt forberedt på at spille en afgørende rolle med hensyn til at skabe inkluderende og deltagerorienterede læringsmiljøer, der afspejler demokratiske værdier i praksis. I den forbindelse er digital uddannelse og undervisning i medborgerkundskab særlig vigtig for at hjælpe de lærende med at tænke kritisk og handle sikkert og ansvarligt online. Det er nødvendigt at udforme en etisk tilgang til skærmbrug for at sikre børns trivsel og sikkerhed.

Der bør fokuseres på at fremme aktivt medborgerskab og give den enkelte kompetencer og tillid til at engagere sig konstruktivt i deres lokalsamfund og i den demokratiske proces på alle niveauer.

Læring med henblik på den grønne omstilling og bæredygtig udvikling¹⁴ og undervisning i medborgerkundskab er tæt forbundet og også relevant for den europæiske konkurrenceevne. Det er et centralt aspekt af et aktivt og ansvarligt medborgerskab at forberede de lærende inden for alle uddannelsesniveauer og -typer på at reagere på samfundsmæssige og miljømæssige udfordringer . Det betyder bl.a., at alle skal have den viden, de færdigheder og de holdninger, der er nødvendig for at engagere sig meningsfuldt i den grønne og den digitale omstilling og bidrage til et retfærdigt, socialt og miljømæssigt bæredygtigt samfund.

---

¹⁴ Som skitseret i Rådets henstilling af 16. juni 2022 om læring med henblik på den grønne omstilling og bæredygtig udvikling (EUT C 243 af 27.6.2022, s. 1).

Strategisk prioritet 3: virkeliggørelse af livslang læring og mobilitet for alle

Samfundsmæssige, teknologiske, digitale, miljømæssige og økonomiske udfordringer påvirker i stigende grad den måde, vi lever og arbejder på. Navnlig kræver den teknologiske udvikling, at befolkningen opkvalificeres og omskoles. Livslang læring er afgørende i forbindelse med klimakrisen og teknologiske forandringer, da det hjælper den enkelte med at opbygge modstandsdygtighed og være rustet til løbende miljømæssige og samfundsmæssige ændringer. Det støtter udviklingen af grønne og digitale færdigheder og sikrer, at folk kan tilpasse sig nye og fremspirende behov på arbejdsmarkedet, og bidrager dermed til mere bæredygtige måder at leve og arbejde på. Samfund i konstant forandring gør livslang læring afgørende for personlig, medborgerlig og faglig udvikling. Der er stadig behov for yderligere fremskridt med hensyn til at skabe fleksible muligheder for livslang læring af høj kvalitet for alle.

Voksnes gennemsnitlige deltagelse i uddannelsesaktiviteter i EU er fortsat lav.

Uddannelsessystemerne bør gøres mere fleksible, modstandsdygtige, fremtidssikrede og tiltrækkende og bør nå ud til mange flere typer lærende, herunder lærende med lavt færdighedsniveau. De skal sikre anerkendelse og validering af tidligere læring, omskolings- og opkvalificeringsmuligheder, herunder på højere uddannelsesniveauer og gennem hele arbejdslivet, herunder på højere uddannelsesniveauer og gennem hele arbejdslivet, f.eks. gennem mikroeksamensbeviser. Desuden kan innovation inden for læringsforløb, nye uddannelsesstilgange og livslang karrierevejledning bidrage til bedre at kunne imødekomme behovene hos mange forskellige typer lærende, da stadig flere voksne vil have behov for omskoling og opkvalificering. Der bør lægges særlig vægt på at støtte lærende med en marginaliseret baggrund og lærende med handicap og særlige uddannelsesbehov.

Mobilitet for lærende, lærere, undervisere, herunder på læreruddannelserne, og personalet, bør fortsat udvides, navnlig gennem Erasmus+-programmet, som en væsentlig del af EU-samarbejdet og som et redskab til at øge kvaliteten og inklusionen på uddannelsesområdet og til at fremme flersprogethed, interkulturelle kompetencer, europæisk identitet og aktivt medborgerskab i og uden for EU. Der skal derfor gøres mere for at fjerne de eksisterende barrierer for lærings- og undervisningsmobilitet, herunder inden for studieperioder i udlandet, kvalitetssikring og automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer og resultater af læringsophold i udlandet¹⁵. Det er vigtigt at stræbe efter afbalanceret mobilitet for at sikre en afbalanceret cirkulation og fordeling af færdigheder og at overvåge disse processer.

Strategisk prioritet 4: styrkelse af lærerfagets tiltrækningskraft og lærernes kompetencer og motivation

Lærere, undervisere, uddannere, ledere på uddannelsesområdet og andet uddannelsespersonale og pædagogisk personale på alle niveauer og i alle sammenhænge er uddannelsernes omdrejningspunkt.

EU-landene oplever stigende udfordringer med mangel på lærere, navnlig inden for visse fag og geografiske områder. Motivationen hos lærere, undervisere, uddannere og andet uddannelsespersonale og pædagogisk personale spiller en afgørende rolle for uddannelsens kvalitet. Der er derfor behov for at øge lærerfagets tiltrækningskraft og værdsættelse i samfundet og udvikle bedre og mere fleksible rekrutteringsstrategier. Kvaliteten af lærernes, undvisernes og uddannernes uddannelse og deres faglige udvikling, mobilitetsmuligheder, arbejdsvilkår og trivsel er afgørende faktorer for at gøre erhvervet mere attraktivt. For at støtte innovation, inklusion, kvalitet og resultater på uddannelsesområdet skal lærerne være kompetente og motiverede, hvilket stiller krav om grunduddannelser af høj kvalitet og løbende faglig uddannelse. De bør anerkendes og have mulighed for karriereudvikling.

---

¹⁵ I overensstemmelse med Rådets henstilling af 26. november 2018 om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau og ungdomsuddannelsesniveau samt resultater af læringsophold i udlandet (EUT C 444 af 10.12.2018, s. 1).

Strategisk prioritet 5: fremme af attraktiv europæisk erhvervsrettet uddannelse (erhvervsuddannelse) af høj kvalitet

Erhvervsrettet grund-, efter- og videreuddannelse spiller en afgørende rolle med hensyn til at ruste Europas arbejdsstyrke til fremtiden. Overalt i EU oplever landene stigende mangel på arbejdskraft i nøglesektorer. For at sikre europæisk konkurrenceevne og fremme innovation er det vigtigt at gøre erhvervsuddannelse mere attraktivt, kvalitetsorienteret og inkluderende. Der er også behov for at fremme den samfundsmæssige anerkendelse af erhvervsuddannelse og øge bevidstheden blandt lærende, forældre og arbejdsgivere om den kvalitet og de karrieremuligheder, det giver.

Københavnprocessen styrker den kollektive europæiske indsats for at udvikle innovative erhvervsuddannelsessystemer af høj kvalitet og bidrager til national og europæisk konkurrenceevne og modstandsdygtighed.

Den igangværende hhv. grønne og digitale omstilling, navnlig med hensyn til fremkomsten af kunstig intelligens og andre innovative teknologier, kræver nye færdigheder og tilpasningsevne, og erhvervsuddannelserne spiller en vigtig rolle med hensyn til at sikre passende og effektive reaktioner. Støtte til opkvalificering af lærere og undervisere på erhvervsuddannelser og modernisering af erhvervsuddannelsesinfrastrukturen er afgørende for en effektiv indarbejdelse af grønne og digitale færdigheder i undervisningspraksis. Ved at tilpasse uddannelserne til efterspørgslen på arbejdsmarkedet sikrer erhvervsuddannelserne, at de lærende ikke blot er rustet til eksisterende job, men også kan tilpasse sig fremtidige ændringer. Det er fortsat af afgørende betydning at sikre, at erhvervsuddannelserne er relevante for arbejdsmarkedet. Lige så vigtigt er det at udvikle et passende niveau af andre tværfaglige færdigheder og kompetencer med henblik på livslang tilpasning til skiftende arbejdsmarkedsbehov og personlig udvikling gennem medborgerskab, entreprenørskab, digital uddannelse og uddannelse i bæredygtig udvikling.

Der er et presserende behov for at styrke erhvervsuddannelserne inden for STEM-fagene for at sikre innovation og teknologiske fremskridt i Europa. Det vil være afgørende at tilskynde unge – navnlig piger og underrepræsenterede grupper – til at følge STEM-relaterede erhvervsuddannelsesprogrammer for at imødegå fremtidige samfundsmæssige og økonomiske udfordringer. Erhvervsuddannelserne spiller også en vigtig rolle inden for anvendt forskning, innovation og entreprenørskab, f.eks. gennem erhvervsekspertisecentre.

Det er fortsat en stor udfordring at forbedre mangfoldigheden i erhvervsuddannelsesprogrammerne. Der bør lægges særlig vægt på at støtte lærende med en marginaliseret baggrund og lærende med særlige uddannelsesbehov. Det er afgørende at gøre erhvervsuddannelse til et attraktivt, fleksibelt og inkluderende forløb for alle lærende gennem tidlig karrierevejledning, ikke kun for at sikre lighed, men også for at afhjælpe hele spektret af mangel på kvalificeret arbejdskraft i Europa. Desuden bør erhvervsuddannelse anerkendes og fremhæves som en mulighed for personlig, akademisk og faglig udvikling, der er lige så værdifuld som det, der tilbydes af almene uddannelsesforløb.

For at gøre erhvervsuddannelse mere attraktivt er det vigtigt at øge mulighederne for læringsmobilitet. Tilskyndelse til grænseoverskridende udveksling og forbedring af anerkendelsen af kvalifikationer og uddannelsesperioder i udlandet kan gøre erhvervsuddannelse til et mere dynamisk og attraktivt forløb for alle lærende. En sådan indsats fremmer også konkurrenceevnen, en følelse af europæisk identitet og samarbejde.

Arbejdsbaseret læring er fortsat en hjørnesten i effektive erhvervsuddannelsessystemer. Styrkelse af partnerskaber mellem uddannelsesinstitutioner og arbejdsgivere og udvidelse af mulighederne for lærlingeuddannelser og arbejdsbaseret læring kan øge erhvervsuddannelsesprogrammernes tiltrækningskraft og relevans.

Erhvervsuddannelserne bør sikre muligheder for yderligere læring, så de lærende kan gøre yderligere fremskridt i deres studier ved at fremme mulighederne for at skifte mellem erhvervsuddannelser og almene eller videregående uddannelsesforløb. Det bør være muligt at skifte problemfrit fra erhvervsforløb til videreuddannelse, herunder til videregående uddannelse, således at det sikres, at de lærende fortsat kan udvikle deres færdigheder gennem hele livet og tilpasse sig ændrede karriereforløb.

Strategisk prioritet 6: fremme af konkurrencedygtige europæiske videregående uddannelser

Videregående uddannelse, forskning og innovation spiller fortsat en afgørende rolle med hensyn til at sikre Den Europæiske Unions fremtidige konkurrenceevne, innovationskapacitet, tiltrækningskraft og samfundsmæssige modstandsdygtighed.

Der er allerede sket betydelige fremskridt med hensyn til at styrke samarbejdet mellem de europæiske videregående uddannelsesinstitutioner¹⁶, navnlig ved gennemførelsen af centrale forpligtelser i Bolognaprocessen og initiativer såsom alliancer mellem Europauniversiteter og Rådets resolution om et mærke for en fælles europæisk grad og de næste skridt hen imod en mulig fælles europæisk grad: styrkelse af Europas konkurrenceevne og europæiske videregående uddannelsers tiltrækningskraft¹⁷, der blev godkendt i maj 2025. Disse bestræbelser har skabt grundlaget for dybere integration og mobilitet, og der vil ske en videreudvikling i de kommende år. Fortsat samarbejde på tværs af grænserne forbedrer ikke blot kvaliteten af uddannelse og forskning, men styrker også demokratiet og udvikler fælles europæisk identitet og fælles europæiske værdier.

Der bør fortsat arbejdes på at fjerne hindringer for tværnationalt samarbejde ved at fremme gennemførelsen af initiativer såsom alliancerne mellem Europauniversiteter og fortsætte den trefasede proces, der blev vedtaget i maj 2025 "med henblik på at gennemføre et mærke for en fælles europæisk grad og bane vejen for en fælles europæisk grad"¹⁸. Der er behov for en yderligere indsats for at fremme automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer med henblik på videre studier¹⁹, hvilket også vil bidrage til at forbedre studerendes og lærendes mobilitet.

---

¹⁶ I denne resolution henviser termen "videregående uddannelsesinstitutioner" til hele sektoren, der repræsenterer det samlede område for videregående uddannelse, og omfatter således alle typer videregående uddannelsesinstitutioner, herunder – i overensstemmelse med national lovgivning eller praksis – forskningsuniversiteter, højere læreanstalter, universiteter for anvendt videnskab, højere erhvervsuddannelsesinstitutioner og højere kunstinstitutioner.

¹⁷ EUT C, C/2025/2939, 22.5.2025, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/C/2025/2939/oj>.

¹⁸ Selv om drøftelserne om den fælles europæiske grad pågår, har Rådet for Den Europæiske Union endnu ikke truffet afgørelse om en eventuel indførelse heraf, og enhver henvisning til en fælles europæisk grad i denne rådsresolution skal forstås i denne betydning.

¹⁹ I overensstemmelse med Rådets henstilling af 26. november 2018 om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau og ungdomsuddannelsesniveau samt resultater af læringsophold i udlandet (EUT C 444 af 10.12.2018, s. 1).

Bolognaprocessen er fortsat en vigtig hjørnesteen i det europæiske landskab for videregående uddannelser. Det er afgørende at sikre synergi mellem strategirammen og Bolognaprocessen for at undgå dobbeltarbejde og ineffektivitet og for at støtte et mere sammenhængende europæisk uddannelsesområde. Det er også fortsat vigtigt at styrke forbindelserne med det europæiske forskningsrum.

For effektivt at afhjælpe den voksende kvalifikationskløft og manglen på kandidater fra videregående uddannelser på arbejdsmarkedet bør adgangen til videregående uddannelser udvides ved at skabe muligheder for lærende i alle aldre og med alle baggrunde og ved at udforme fleksible læringsforløb, der fremmer livslang læring, anerkendelse af tidligere læring og støtter de studerendes og personalets trivsel. Studerende skal have adgang til inkluderende videregående uddannelse af høj kvalitet og nyde godt af tilstrækkelig vejledning og støtte for at kunne nå deres fulde potentiale.

Lige så afgørende vil det være at beskytte grundlæggende akademiske værdier (herunder akademisk frihed) og anerkende de videregående uddannelsesinstitutioners rolle med hensyn til at støtte den fremtidige udvikling af demokratiske samfund.

Akademisk personale er afgørende for velfungerende europæiske videregående uddannelsesinstitutioner og et dybere tværnationalt samarbejde. For at tackle de udfordringer, de står over for, er det nødvendigt at støtte initiativer, der erkender og anerkender værdien af deres forskellige roller og betydningen af attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelse.

Forskning og innovation er af central betydning for de videregående uddannelsers rolle i håndteringen af komplekse samfundsmæssige og økonomiske udfordringer. Et stærkere samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner og økonomiske sektorer er afgørende for tilpasningen af uddannelses tilbud til udviklingen på arbejdsmarkedet.

Videregående uddannelse inden for STEM er afgørende for at imødekomme efterspørgslen efter kvalificerede fagfolk i nøglesektorer, herunder gennem anvendelse af mikroeksamensbeviser. Det er afgørende at tiltrække flere piger og kvinder til STEM-studier allerede fra en tidlig alder for at øge indskrivningen på videregående uddannelser og antallet af STEM-fagfolk. Desuden er udviklingen af grønne og digitale færdigheder afgørende for at understøtte Europas dobbelte omstilling og strategiske autonomi. Der er også behov for yderligere fokus på udviklingen inden for videregående uddannelse, hvad angår kunstig intelligens og etisk og ansvarlig anvendelse heraf. Kunstig intelligens vil få stor indvirkning på sektoren, lige fra undervisning, læring og evaluering af studerende til forskning, innovation og interne processer på videregående uddannelsesinstitutioner.

UNDERSTREGER FØLGENDE:

- Der kan opnås en styrkelse af forvaltningen af det europæiske uddannelsesområde inden for de nuværende strukturer²⁰. Principperne og arbejdsmetoderne på europæisk plan har vist sig at være effektive og fleksible.
- Gruppen på Højt Plan vedrørende Uddannelse spiller med støtte fra sit koordineringsråd en vigtig rolle med hensyn til at identificere, drøfte og styre strategiske og tværgående spørgsmål i forbindelse med det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet på en fremadskuende måde, herunder centrale strategiske emner vedrørende digital uddannelse og digitale færdigheder og kompetencer²¹. Det er afgørende effektivt at skabe resultater i denne rolle.
- Rådets og det roterende formandskabs beføjelser forbliver centrale for styringen af forvaltningen, herunder tilrettelæggelsen af møder i gruppen på højt plan og generaldirektørernes møder.
- Arbejdsgrupperne under strategirammen, der arbejder på grundlag af den åbne koordinationsmetode, er afgørende for udarbejdelsen af EU's politikker og for at forbinde eksperter på tværs af medlemsstaterne. Deres mandater bør afspejle de ajourførte strategiske prioriteter, der er fastlagt i den nuværende resolution. Møder mellem arbejdsgrupper i umiddelbar forlængelse af hinanden kunne videreudvikles for at styrke en tværsektoriel tilgang og sikre et mere sammenhængende samarbejde.

---

²⁰ Som fastsat i Rådets resolution om forvaltningsstrukturen for strategirammen for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) (EUT C 497 af 10.12.2021, s. 1).

²¹ Som anført i Rådets henstilling af 23. november 2023 om forbedring af udbuddet af digitale færdigheder og kompetencer inden for uddannelse (EUT C, C/2024/1030, 23.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1030/oj>) og Rådets henstilling af 23. november 2023 om de vigtigste støttefaktorer for vellykket digital uddannelse (EUT C, C/2024/1115, 24.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1115/oj>).

- Det er vigtigt at styrke anvendelsen af peerlæringsaktiviteter, herunder peerrådgivning.
- Behovet for formidling af oplysninger og resultater er fortsat afgørende på alle niveauer (møder i gruppen på højt plan, generaldirektørmøder og møder i arbejdsgrupper under strategirammen). Indsatsen med henblik herpå bør styrkes.

OPFORDERER MEDLEMSSTATERNE TIL FØLGENDE:

1. med støtte fra Kommissionen og ved hjælp af den åbne koordinationsmetode at samarbejde om at forbedre det europæiske uddannelsessamarbejde i perioden indtil 2030 på grundlag af de reviderede strategiske prioriteter og de principper og arbejdsmetoder samt de konkrete emner og foranstaltninger, der er aftalt for hver af de strategiske prioriteter i cyklussen 2026-2030 (som skitseret i bilag III),
2. på grundlag af de nationale prioriteter og med behørig respekt for national kompetence på uddannelsesområdet at overveje nationale og regionale foranstaltninger, der har til formål at opnå fremskridt inden for de strategiske prioriteter, der er opridset i strategirammen, og i fællesskab bidrage til at etablere det europæiske uddannelsesområde fuldt ud og nå de EU-mål, der er fastlagt i bilag II,
3. at støtte forvaltningsstrukturen og de valgte arbejdsmetoder, idet de tager ejerskab over processen,
4. at gøre effektiv brug af EU's politikker og finansieringsinstrumenter til at støtte gennemførelsen af nationale og regionale foranstaltninger og tiltag for at opnå fremskridt med de strategiske prioriteter og hen imod de dertil knyttede EU-mål og nationale mål.

OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL MED FULD RESPEKT FOR NÆRHEDSPRINCIPPET:

1. at støtte og samarbejde med medlemsstaterne inden for denne ramme på en samskabende måde på grundlag af de strategiske prioriteter, de ovenfor beskrevne principper og arbejdsmetoder, de EU-mål og den indikator, der er opridset i bilag II, samt de konkrete emner og foranstaltninger, der er aftalt for hver af de strategiske prioriteter i cyklussen 2026-2030 som skitseret i bilag III,
2. at samarbejde med medlemsstaterne og yde særlig støtte for at fremme gensidig læring, analyse, peerrådgivning og udveksling af god praksis vedrørende førskoleundervisning og børnepasning, skoler, erhvervsuddannelser, videregående uddannelse, voksenuddannelse og tværgående emner. For at sikre, at alle uddannelsessektorer er dækket, bør mulighederne for møder i umiddelbar forlængelse af hinanden og fælles møder i arbejdsgrupperne under strategirammen undersøges aktivt,
3. navnlig at analysere gennem statusrapporter baseret på oplysninger fra medlemsstaterne, i hvilket omfang rammens strategiske prioriteter er blevet adresseret, når det gælder etableringen af det europæiske uddannelsesområde, såvel som på nationalt plan inden for det europæiske uddannelsessamarbejde gennem rapporten om uddannelsesovervågning. Det er afgørende for medlemsstaterne at bevare rapporteringen inden for de eksisterende strukturer under behørig hensyntagen til de administrative byrder,
4. at samarbejde med medlemsstaterne gennem Den Stående Arbejdsgruppe om Indikatorer og Benchmarks for at forbedre dataanalysen og -indsamlingen og regelmæssigt aflægge rapport til Rådet om dette arbejde,
5. at fortsætte arbejdet med metoder på grundlag af indikatoren for medborgerkundskab for at muliggøre yderligere udvikling af et mål vedrørende medborgerskab,
6. at offentliggøre en endelig rapport om strategirammen for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) i 2030 og fremsætte et forslag til en samarbejdsramme for det følgende årti.

POLITISK BAGGRUND

Rådet for Den Europæiske Union

1. Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) (EUT C 66 af 26.2.2021, s. 1)
2. Rådets konklusioner om lighed og inklusion på uddannelsesområdet for at fremme gode uddannelsesresultater for alle (EUT C 221 af 10.6.2021, s. 3)
3. Rådets konklusioner om initiativet Europauniversiteter – Brobygning mellem videregående uddannelse, forskning, innovation og samfund: at bane vej for en ny dimension i europæisk videregående uddannelse (EUT C 221 af 10.6.2021, s. 14)
4. Rådets resolution om forvaltningsstrukturen for strategirammen for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030) (EUT C 497 af 10.12.2021, s. 1)
5. Rådets resolution om en ny europæisk dagsorden for voksenuddannelse 2021-2030 (EUT C 504 af 14.12.2021, s. 9)
6. Rådets henstilling af 29. november 2021 om tilgange med blandet læring for inkluderende uddannelse af høj kvalitet på primær- og sekundærtrinet (EUT C 504 af 14.12.2021, s. 21)
7. Rådets henstilling af 5. april 2022 om brobygning med henblik på et effektivt europæisk samarbejde inden for de videregående uddannelser (EUT C 160 af 13.4.2022, s. 1)
8. Rådets konklusioner om styrkelse af læreres og underviseres mobilitet, navnlig europæisk mobilitet, under deres grund- og efteruddannelse (EUT C 167 af 21.4.2022, s. 2)

9. Rådets konklusioner om en europæisk strategi for styrkelse af de videregående uddannelsesinstitutioner for Europas fremtid (EUT C 167 af 21.4.2022, s. 9)
10. Rådets henstilling af 16. juni 2022 om læring med henblik på den grønne omstilling og bæredygtig udvikling (EUT C 243 af 27.6.2022, s. 1)
11. Rådets henstilling af 28. november 2022 om veje til succes i skolen og om erstatning af Rådets henstilling af 28. juni 2011 om politikker, som skal mindske skolefrafald (EUT C 469 af 9.12.2022, s. 1).
12. Rådets konklusioner om støtte til trivsel inden for digital uddannelse (EUT C 469 af 9.12.2022, s. 19).
13. Rådets resolution om det europæiske uddannelsesområde: Frem mod 2025 og tiden derefter (EUT C 185 af 26.5.2023, s. 35)
14. Rådets konklusioner om yderligere skridt til at gøre automatisk gensidig anerkendelse på uddannelsesområdet til en realitet (EUT C 185 af 26.5.2023, s. 44)
15. Rådets konklusioner om uddannelse som bidrag til styrkelse af fælles europæiske værdier og demokratisk medborgerskab (EUT C, C/2023/1419, 1.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1419/oj>)
16. Rådets henstilling af 23. november 2023 om forbedring af udbuddet af digitale færdigheder og kompetencer inden for uddannelse (EUT C, C/2024/1030, 23.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1030/oj>)
17. Rådets henstilling af 23. november 2023 om de vigtigste støttefaktorer for vellykket digital uddannelse (EUT C, C/2024/1115, 24.1.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1115/oj>)

18. Rådets henstilling af 13. maj 2024 "Et mobilt Europa" – muligheder for læringsmobilitet for alle (EUT C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj>)
19. Rådets konklusioner om fremme af evidensbaseret politik og praksis på uddannelsesområdet med henblik på at gennemføre det europæiske uddannelsesområde (EUT C, C/2024/3642, 14.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3642/oj>)
20. Rådets henstilling af 25. november 2024 om attraktive og bæredygtige karrierer inden for videregående uddannelse (EUT C, C/2024/7282, 5.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/7282/oj>)
21. Rådets konklusioner om strategiske partnerskaber på uddannelsesområdet (EUT C, C/2024/7400, 9.12.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/7400/oj>)
22. Rådets konklusioner om en inkluderende, elevcentreret praksis inden for førskoleundervisning og børnepasning og skoleuddannelse (EUT C, C/2025/2796, 21.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2796/oj>)
23. Rådets resolution om et mærke for en fælles europæisk grad og de næste skridt hen imod en mulig fælles europæisk grad: styrkelse af Europas konkurrenceevne og europæiske videregående uddannelsers tiltrækningskraft (EUT C, C/2025/2939, 22.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/2939/oj>)
24. Rådets henstilling af 12. maj 2025 om et europæisk kvalitetssikrings- og anerkendelsessystem inden for videregående uddannelse (EUT C, C/2025/3006, 28.5.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/3006/oj>)

Europa-Kommissionen:

1. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om en europæisk strategi for universiteter (COM(2022) 16 final).
2. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om fremskridt hen imod etablering af det europæiske uddannelsesområde (COM(2022) 700 final)
3. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – En plan for en europæisk grad (COM(2024) 144 final)
4. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om en handlingsplan for grundlæggende færdigheder (COM(2025) 88 final)
5. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – En strategisk plan for STEM-uddannelser: færdigheder til støtte for konkurrenceevne og innovation (COM(2025) 89 final)
6. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Det Europæiske råd, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Færdighedsunionen (COM(2025) 90 final)
7. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om den foreløbige evaluering af strategirammen for det europæiske uddannelsesområde for 2021-2030 (COM(2025) 340 final)

Øvrige dokumenter

1. Tiranakommunikéet (EHEA-ministerkonference i Tirana, 29.-30. maj 2024)
2. Herningerklæringen om attraktiv og inkluderende erhvervsrettet uddannelse med henblik på øget konkurrenceevne og kvalitetsjob 2026-2030 (12. september 2025)

EU-MÅL – referenceniveauer for europæiske gennemsnitsresultater på uddannelsesområdet

For at kunne overvåge udviklingen og kortlægge udfordringerne samt bidrage til evidensbaseret politikudformning gennem systematisk indsamling og analyse af internationalt sammenlignelige data bør en række referenceværdier for europæiske gennemsnitsresultater på uddannelsesområdet ("EU-mål") understøtte de strategiske prioriteter, der er skitseret i resolutionen for perioden 2026-2030. De bør kun bygge på sammenlignelige og pålidelige data og tage hensyn til uddannelsessystemernes særlige forhold og de forskellige situationer i de enkelte medlemsstater. De bør nås af medlemsstaterne i fællesskab og bør ikke betragtes som konkrete mål, som de enkelte lande skal nå inden 2030. Medlemsstaterne opfordres til at overveje at fastsætte relevante nationale mål.

På dette grundlag er medlemsstaterne enige om følgende EU-mål, der skal nås inden 2030 på følgende ni målområder:

1. 15-åriges præstationer i læsning, matematik og naturfag

- a) Andelen af 15-årige med ringe færdigheder i læsning, matematik og naturfag bør være mindre end 15 %²².
- b) Andelen af elever med toppræstationer inden for læsning, matematik og naturfag bør være mindst 12 %²³.
- c) Andelen af lærende med en ugunstig socioøkonomisk baggrund, som har opnået gode resultater inden for mindst ét område (læsning, matematik eller naturfag), bør være mindst 25 %²⁴.

2. Andelen af elever i 8. klasse med ringe digitale færdigheder

Andelen af elever i 8. klasse med ringe IT-færdigheder bør være mindre end 15 %²⁵.

---

²² Datakilden er programmet for international elevevaluering (PISA), som OECD administrerer og indsamler data til. Her måles andelen af 15-årige (der går på 7. klassetrin i den obligatoriske grundskole eller højere), som ikke når niveau 2 (på en skala fra 1-6) på færdighedsskalaen inden for det pågældende område (læsning, matematik eller naturfag).

²³ Datakilden er PISA. Her måles andelen af 15-årige (der går på 7. klassetrin i den obligatoriske grundskole eller højere), som når niveau 5 (på en skala fra 1-6) eller derover på færdighedsskalaen inden for det pågældende område (læsning, matematik eller naturfag).

²⁴ Datakilden er PISA. Her måles andelen af 15-årige (der går i 7. klasse i den obligatoriske grundskole eller højere) i den nederste fjerdedel af indekset for økonomisk, social og kulturel status (ESCS), som når op på niveau 4 eller derover på færdighedsskalaen (1-6) inden for mindst ét område (læsning, matematik eller naturfag).

²⁵ Målet er baseret på undersøgelsen "Computer and Information Literacy (CIL)" fra International Computer and Information Literacy Study (ICILS) gennemført af den internationale sammenslutning til vurdering af skoleresultater (IEA). Her måles andelen af elever i deres ottende skoleår (13-14-årige), der ligger under niveau 2-tærsklen på IT-færdighedsskalaen.

3. **Deltagelse i førskoleundervisning og børnepasning**

Mindst 96 % af børn i alderen mellem 3 år og alderen for obligatorisk skolestart bør deltage i førskoleundervisning eller være i børnepasning²⁶.

4. **Unge, der forlader uddannelsessystemet tidligt**

Andelen af unge, der forlader uddannelsessystemet tidligt, bør være under 8 %²⁷.

5. **Gennemførelse af en videregående uddannelse**

Andelen af 25-34-årige med en gennemført videregående uddannelse bør være på mindst 47 %²⁸.

6. **Voksnes deltagelse i læring**

Mindst 60 % af voksne i alderen 25-64 år bør have deltaget i et læringsforløb inden for de seneste 12 måneder²⁹.

---

²⁶ Datakilden er Eurostat (fælles dataindsamling fra UNESCO, OECD og Eurostat). Her måles andelen af børn mellem 3 år og det enkelte lands alder for obligatorisk skolestart, som deltager i førskoleundervisning eller er i børnepasning.

²⁷ Datakilden er Eurostat (EU's arbejdsstyrkeundersøgelse). Her måles andelen af befolkningen i alderen 18-24 år, der højst har gennemført en uddannelse på første trin på sekundærtrinnet og ikke længere er i formel eller ikkeformel uddannelse.

²⁸ Datakilden er Eurostat (EU's arbejdsstyrkeundersøgelse). Her måles den andel af befolkningen i alderen 25-34 år, der har afsluttet en kort videregående uddannelse, bachelor-, master-, ph.d.- eller tilsvarende uddannelsesniveau.

²⁹ Målet blev hilst velkommen af EU's stats- og regeringschefer i Portoerklæringen og af Det Europæiske Råd i konklusionerne af 24. og 25. juni 2021. Datakilden er Eurostat med en mulig overførsel fra voksenuddannelsesundersøgelsen til EU-arbejdsstyrkeundersøgelsen, som i øjeblikket vurderes. Den igangværende dataindsamling i EU-arbejdsstyrkeundersøgelsen begyndte i 2022. Her måles andelen af 25-64-årige, der har deltaget i formel eller ikkeformel uddannelse i løbet af de seneste 12 måneder (bortset fra superviseret oplæring på jobbet). Når kilden er endeligt bekræftet, kan Rådet, hvis det er relevant, træffe afgørelse om en revision af målet.

7. Indskrivning på STEM

- a) Andelen af studerende, der er indskrevet på STEM-områder inden for erhvervsrettet grunduddannelse på mellemløsniveau, bør være mindst 45 %, hvor mindst 1 ud af 5 studerende bør være kvinder³⁰.
- b) Andelen af studerende, der er indskrevet på STEM-områder på videregående niveau, bør være mindst 32 %, hvor mindst 2 ud af 5 studerende bør være kvinder³¹.
- c) Andelen af studerende, der er indskrevet på ph.d.-programmer inden for IKT, bør være mindst 5 %, hvor mindst 1 ud af 3 studerende bør være kvinder³².

---

³⁰ Datakilden er Eurostat (fælles dataindsamling fra UNESCO, OECD og Eurostat). Her måles andelen af studerende, der er indskrevet inden for naturvidenskab, matematik, statistik, informations- og kommunikationsteknologi, ingeniørvirksomhed, fremstillingsvirksomhed og byggeri, ud af det samlede antal studerende, der er indskrevet på erhvervsrettede ungdomsuddannelser på gymnasialt niveau og postgymnasiale uddannelser, der ikke er videregående uddannelser. Med hensyn til optagelse af kvindelige studerende måles her andelen af kvinder, der er indskrevet på STEM, ud af det samlede antal studerende, der er indskrevet på STEM.

³¹ Datakilden er Eurostat (fælles dataindsamling fra UNESCO, OECD og Eurostat). Her måles andelen af studerende, der er indskrevet inden for naturvidenskab, matematik, statistik, informations- og kommunikationsteknologi, ingeniørvirksomhed, fremstillingsvirksomhed og byggeri, ud af det samlede antal studerende, der er indskrevet på videregående uddannelser. Med hensyn til optagelse af kvindelige studerende måles her andelen af kvinder, der er indskrevet på STEM, ud af det samlede antal studerende, der er indskrevet på STEM.

³² Datakilden er Eurostat (fælles dataindsamling fra UNESCO, OECD og Eurostat). Her måles andelen af studerende, der er indskrevet i informations- og kommunikationsteknologiprogrammer (IKT), ud af det samlede antal studerende, der er indskrevet på ph.d.-niveau. Med hensyn til indskrivning af kvindelige studerende måles her andelen af kvinder, der er indskrevet på IKT, ud af det samlede antal studerende, der er indskrevet på IKT.

8. Læringsmobilitet

- a) Inden for videregående uddannelse bør mindst 23 % af de færdiguddannede have opnået læringsmobilitetserfaring fra udlandet³³.
- b) Inden for erhvervsuddannelser bør mindst 12 % af de lærende på erhvervsrettede uddannelser have draget fordel af læringsmobilitetserfaring fra udlandet³⁴.

---

³³ Datakilden er Eurostat (fælles dataindsamling fra UNESCO, OECD og Eurostat). Her måles andelen af afgangende færdiguddannede med en akademisk og meritgivende uddannelse (meritmobilitet af en varighed på mindst tre måneder eller svarende til mindst 15 meritpoint fra det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem (ECTS) (herunder både praktikophold og studiemobilitet) eller meritmobilitet bestående af mindre end tre måneder og mindst tre ECTS-meritpoint gennem hele studieforløbet). Disse meritgivende mobilitetstiltag kan enten være fuldt ud fysiske eller blandede, dvs. bestå af både en virtuel og en fysisk del. I Rådets henstilling af 13. maj 2024 "Et mobilt Europa" – muligheder for læringsmobilitet for alle (EUT C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj>) opfordrede Rådet Kommissionen til at forelægge et forslag til en ajourført metode til dataindsamling i 2026. Arbejdet med den fremtidige metode er stadig i gang under ledelse af Eurostat.

³⁴ Målet bygger på den indikator, der er defineret i Rådets henstilling af 24. november 2020 om erhvervsrettet uddannelse med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed (EUT C 417 af 2.12.2020, s. 1). Målet angives som andelen af mobile lærende i et kalenderår ud af en kohorte af færdiguddannede fra erhvervsrettede uddannelser i samme år. Det omfatter deltagere i fleksible mobilitetsmuligheder som f.eks. inden for rammerne af Erasmus+ (f.eks. kortvarig mobilitet, gruppemobilitet, blandet mobilitet og mobilitet i forbindelse med deltagelse i fagkonkurrencer) eller andre mobilitetsprogrammer. Indikatoren vil være baseret på data fra Eurostat (fælles dataindsamling fra UNESCO, OECD og Eurostat) for så vidt angår færdiguddannede fra erhvervsuddannelserne og Erasmus+ for så vidt angår mobilitet. Dataene fra Erasmus+ kan eventuelt suppleres med data fra de nationale myndigheders mobilitetsprogrammer, hvis sådanne data foreligger, og kun hvis de leverede data er sammenlignelige med Erasmus+-data, herunder om mobilitetens varighed. Hvis der medtages data fra nationale myndigheder, bør dette angives på en gennemsigtig måde.

9. International tiltrækningskraft

Det årlige antal lærende fra lande uden for EU, der kommer for at studere og tage en videregående uddannelse i EU, bør være mindst 350 000³⁵.

Ud over ovennævnte EU-mål vil Rådet:

- anerkende Kommissionens arbejde med en indikator for medborgerkundskab. På grundlag af et fremtidigt forslag til et mål vil Rådet kunne nå til enighed om et mål på EU-plan vedrørende dette centrale element i forbindelse med strategisk prioritet 2
- notere sig, at Kommissionen agter at offentliggøre en europæisk strategi for erhvervsuddannelse i 2026 og fremsætte nye forslag til EU-mål for erhvervsuddannelse. Rådet vil gennemgå de fremtidige forslag, hvor det er relevant, og træffe afgørelse om de nye EU-mål.

---

³⁵ Datakilden er Eurostat (fælles dataindsamling fra UNESCO, OECD og Eurostat). Her måles antallet af færdiguddannede med en videregående uddannelse (kort videregående uddannelse, bachelor-, kandidat- eller ph.d.-niveau eller tilsvarende) fra et ikke-EU-land.

**KONKRETE EMNER OG FORANSTALTNINGER VEDRØRENDE DE STRATEGISKE
PRIORITETER FOR DET EUROPÆISKE SAMARBEJDE PÅ
UDDANNELSESOMRÅDET I ANDEN CYKLUS: 2026-2030**

Strategisk prioritet 1 – læse- og skrivefærdigheder, matematik og naturfag for alle

- i) fremme af udviklingen af læse- og skrivefærdigheder, matematik og naturfag med fokus på at støtte både lavt præsterende og højt præsterende elever
- ii) hensyntagen til initiativer i Kommissionens handlingsplan for grundlæggende færdigheder og Kommissionens strategiske plan for STEM-uddannelser.
- iii) yderligere fremme af og støtte til sprogundervisning og -indlæring og flersprogethed for alle
- iv) fortsatte bestræbelser på at mindske antallet af unge, som forlader uddannelsessystemet tidligt, og dårlige resultater ved at støtte en tilgang, der omfatter hele skolen, hvor uddannelsesvisionen har den lærende i centrum i overensstemmelse med principperne i konventionen om barnets rettigheder
- v) styrkelse af arbejdet med håndtering af behovene hos en stadig mere mangfoldig gruppe af lærende og bedre adgang til inkluderende uddannelse af høj kvalitet for alle lærende, herunder lærende med handicap eller særlige uddannelsesbehov samt lærende fra dårligt stillede eller sårbare grupper
- vi) fortsat gennemførelse af EU's kvalitetsramme for førskoleundervisning og børnepasningsordninger

- vii) fortsat fokus på bekæmpelse af kønsforskelle inden for uddannelse og ulige muligheder for piger og drenge, kvinder og mænd ved at fremme uddannelsesvalg, der er mere kønsafbalancerede, og ved at udfordre skadelige kønsstereotyper på uddannelsesområdet og inden for lærerfaget, specielt inden for STEM-studierne
- viii) fortsat fremme af bæredygtige investeringer i inkluderende uddannelse af høj kvalitet.

Strategisk prioritet 2 – udvikling af digitale færdigheder og undervisning i medborgerkundskab

- i) fortsat beskyttelse og fremme af europæiske værdier i uddannelsespolitikken på tværs af alle områder fremme af medborgerskabskompetencer, interkulturelle og sociale kompetencer, gensidig forståelse og respekt og personlig tilegnelse af demokratiske værdier og grundlæggende rettigheder på alle uddannelsesniveauer og inden for alle uddannelsestyper
- ii) styrket fremme af kritisk tænkning og digitalt medborgerskab understøttet af digitale færdigheder og mediekendskab, herunder forståelse af kunstig intelligens (AI), som reaktion på den voksende udfordring med mis- og desinformation
- iii) undersøgelse af indvirkningen af AI og andre teknologiske fremskridt på uddannelse på tværs af alle sektorer og fremme af etisk og ansvarlig anvendelse heraf
- iv) fremme af trivsel, herunder digital trivsel, og mental sundhed i skolen og et støttende og sikkert skolemiljø for at forebygge og bekæmpe enhver form for vold, mobning, hadefuld tale, mis- og desinformation og alle former for forskelsbehandling
- v) fortsatte bestræbelser på at fremme læring med henblik på den grønne omstilling og bæredygtig udvikling ved fortsat at integrere disse emner på alle uddannelsesniveauer i en tværfaglig tilgang; hvor det er relevant, kan disse bestræbelser mobilisere ekspertise og ressourcer til netværkssamarbejde og støtte kreative tilgange, f.eks. gennem koalitionen for klimaudannelse og anvendelse af GreenComp: Den europæiske kompetenceramme for bæredygtighed
- vi) fortsætte udvekslingen af bedste praksis og gennemførelsen af foranstaltningerne i handlingsplanen for digital uddannelse 2021-2027, Rådets henstillinger fra 2023 om de vigtigste støttefaktorer for vellykket digital uddannelse og om forbedring af udbuddet af digitale færdigheder og kompetencer inden for uddannelse, samtidig med at der også tages hensyn til initiativer i den kommende 2030-køreplan for fremtidens digitale uddannelse og færdigheder

- vii) fortsættelse af arbejdet med den europæiske dimension i undervisningen
- viii) udvikling og udforskning af begrebet undervisning i medborgerkundskab på europæisk plan; mulige værktøjer såsom en kompetenceramme og retningslinjer kan overvejes under hensyntagen til Europarådets arbejde
- ix) fortsat udvikling og fremme af Jean Monnet-aktionerne, som er en del af Erasmus+-programmet.

Strategisk prioritet 3 – virkeliggørelse af livslang læring og mobilitet for alle

- i) fremme af fleksible uddannelsessystemer, der håndterer overgangsfaserne mellem erhvervsuddannelse, videregående uddannelse og voksenuddannelse, herunder ikkeformel og uformel læring, og fra uddannelse til arbejde
- ii) fremme af basis for at være mentalt indstillet på livslang læring som den primære tilgang til uddannelse
- iii) sikring af, at uddannelsessystemerne, herunder voksenuddannelsessystemerne, støtter alle lærende i at få adgang til et arbejdsmarked i forandring og i deres personlige udvikling og fortsat forbedrer opkvalificerings- og omskolingsmulighederne for alle voksne, navnlig lavtuddannede
- iv) fortsat gennemførelse af den nye europæiske dagsorden for voksenuddannelse 2021-2030
- v) fremme af dels lærendes og læreres, underviseres, uddanneres og andet uddannelsespersonales mobilitetsfrihed, dels institutionernes mulighed for at samarbejde med hinanden i og uden for Europa gennem læringsmobilitet og samarbejde på tværs af grænserne

- vi) fortsatte bestræbelser på at fjerne eksisterende hindringer og barrierer for alle typer lærings- og undervisningsmobilitet, herunder med hensyn til adgang, vejledning, tjenester til og anerkendelse af studerende
- vii) undersøgelse af den mulige udvikling af europæiske skolealliancer
- viii) opfølgning på initiativerne i Rådets henstilling af 13. maj 2024 "Et mobilt Europa" – muligheder for læringsmobilitet for alle
- ix) styrkelse af indsatsen for at tiltrække et større antal studerende fra lande uden for EU til at studere og afslutte et studie i EU og for at fastholde talenter i overensstemmelse med EU's migrationspolitik
- x) gennemgang af arbejdet med gensidig anerkendelse af uddannelseskvalifikationer og resultaterne af læringsophold i udlandet på skole- og erhvervsuddannelsesniveau med henblik på mobilitet og yderligere læring
- xi) om nødvendigt fortsættelse af arbejdet med anerkendelse og validering af resultaterne af ikkeformel og uformel læring, herunder frivilligt arbejde, og med bedre inddragelse af, kvalitet i og anerkendelse af grænseoverskridende solidaritetsaktiviteter.

Strategisk prioritet 4 – styrkelse af lærerfagets tiltrækningskraft og lærernes kompetencer og motivation

- i) fortsat fremme af høj kvalitet i undervisningen på alle uddannelsesniveauer og forbedring af lærer-, pædagog- og lederfagets tiltrækningskraft og status
- ii) styrkelse af det europæiske samarbejde om udveksling af bedste praksis for at tiltrække og fastholde kompetente, højt kvalificerede og motiverede lærere og uddannere, herunder hvad angår deres arbejdsvilkår
- iii) levering af bidrag til udarbejdelse af en EU-dagsorden for lærere og undervisere
- iv) fortsat støtte af udviklingen af grundlæggende og avancerede digitale kompetencer og innovativ pædagogik, herunder sikring af, at læreruddannelsen tager hensyn til lærernes kompetencer til at undervise i digitale miljøer og reagere på de udfordringer og muligheder, der er forbundet med AI
- v) fortsat udvikling af netværk af læreruddannelsesinstitutioner gennem Erasmus+-lærerakademier
- vi) støtte til lærere, undervisere, uddannere og ledere på uddannelsesområdet med henblik på at forvalte inklusion, lighed og mangfoldighed med hensyn til sprog, kultur og alder

- vii) fortsat øget antal og kvalitet af mulighederne for læringsmobilitet for lærere, uddannere og ledere inden for uddannelse samt andet pædagogisk personale og uddannelsespersonale i Europa
- viii) bestræbelser på at mindske kønsrelaterede skævheder på alle uddannelsesniveauer og inden for alle typer af uddannelsesrelaterede erhverv
- ix) bidrag til eventuel udvikling af en europæisk kompetenceramme for akademisk personale og gennemførelse af foranstaltninger, der skal sikre, at karrierer inden for videregående uddannelse er attraktive og bæredygtige.

**Strategisk prioritet 5 – fremme af attraktiv europæisk erhvervsrettet uddannelse
(erhvervsuddannelse) af høj kvalitet**

- i) bestræbelse på at skabe et attraktivt og innovativt erhvervsuddannelsessystem gennem udvikling af en europæisk strategi for erhvervsuddannelse med fokus på tiltrækningskraft, ekspertise og inklusivitet
- ii) fortsat styrkelse af tværnationalt samarbejde, f.eks. inden for rammerne af erhvervsekspertisecentre, og støtte til deres videre udvikling og netværkssamarbejde
- iii) øget mobilitet for lærende på erhvervsuddannelserne ved at undersøge udviklingen af et eventuelt europæisk erhvervsuddannelsesbevis/-mærke samtidig med overvejelse af mulige alternative tilgange med henblik på en rådsafgørelse på et senere tidspunkt
- iv) fortsat fremme og anvendelse af mikroeksamensbeviser inden for den europæiske referenceramme for kvalifikationer (EQF) på erhvervsuddannelsesområdet, hvor det er relevant
- v) gennemførelse af Herningerklæringen om attraktiv og inkluderende erhvervsrettet uddannelse med henblik på øget konkurrenceevne og kvalitetsjob 2026-2030

- vi) yderligere udvidelse af den europæiske alliance for lærlingeuddannelser
- vii) overvejelse af erhvervsuddannelsesinitiativer i forbindelse med den strategiske plan for STEM-uddannelser
- viii) bidrag til den grønne omstilling og fortsat fremme af perspektiver for miljømæssig bæredygtighed i alle læseplaner
- ix) fortsat engagement i udviklingen af grundlæggende og avancerede digitale færdigheder og kompetencer inden for erhvervsuddannelserne med henblik på at imødesee og reagere på økonomiens og samfundets teknologiske og digitale omstilling.

Strategisk prioritet 6 – fremme af konkurrencedygtige europæiske videregående uddannelser

- i) fortsat tilskyndelse til et tættere og uddybet samarbejde mellem videregående uddannelsesinstitutioner ved at fremme og befordre et gnidningsløst tværnationalt samarbejde
- ii) fortsat udvikling af initiativet Europauniversiteter inden for rammerne af Erasmus+-programmet i synergi med EU's samt de regionale og nationale finansieringsinstrumenter på grundlag af en evaluering af de fremskridt, der allerede er gjort
- iii) fortsat fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer med henblik på videregående studier³⁶
- iv) fortsættelse af den trefasede proces, der blev vedtaget i maj 2025 "med henblik på at gennemføre et mærke for en fælles europæisk grad og bane vejen for en fælles europæisk grad", på grundlag af arbejdet i politiklaboratoriet under Arbejdsgruppen vedrørende Videregående Uddannelse under strategirammen for det europæiske uddannelsesområde og samtidig overvejelse af mulige alternative tilgange

---

³⁶ I overensstemmelse med Rådets henstilling af 26. november 2018 om fremme af automatisk gensidig anerkendelse af kvalifikationer på videregående uddannelsesniveau og ungdomsuddannelsesniveau samt resultater af læringsophold i udlandet (EUT C 444 af 10.12.2018, s. 1).

- v) fortsat undersøgelse af udviklingen af en ramme for kvalitetssikring for alliancer mellem videregående uddannelsesinstitutioner baseret på de europæiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring i det europæiske område for videregående uddannelse (ESG) og standarderne i den europæiske tilgang til kvalitetssikring af fælles programmer.
- vi) bestræbelser på øget adgang til videregående uddannelser for en bredere vifte af lærende og aldersgrupper og målrettet vejledning og støtte med henblik på at hjælpe dem med at klare sig godt
- vii) overvejelse af initiativer inden for videregående uddannelse i forbindelse med den strategiske plan for STEM-uddannelser
- viii) tilskyndelse til afbalanceret mobilitet og afbalanceret udbredelse og fordeling af færdigheder
- ix) fortsat fremme af synergierne og lettelse af det videre arbejde mellem de videregående uddannelser og sektorerne inden for innovation, forskning og økonomi med fokus på at styrke arbejdsmarkedsrelevansen og entreprenørskabet
- x) fortsat styrkelse af evidensgrundlaget for den innovative, inkluderende og konkurrencedygtige karakter af den europæiske sektor for videregående uddannelse, herunder relevansen af de erhvervede færdigheder og sammenligneligheden af de færdiguddannedes resultater

- xi) støtte til evidensbaseret politikudformning, navnlig gennem løbende forbedring af Det Europæiske Observationscenter for Videregående Uddannelser og fremme af undersøgelsen af studerende i Europa, EuroStudent, og den europæiske undersøgelse om sporing af færdiguddannede, Eurograduate
  - xii) fortsat fremme og anvendelse af mikroeksamensbeviser inden for videregående uddannelser
  - xiii) tilskyndelse til yderligere anvendelse af initiativet med det europæiske studiekort med det formål at gavne alle mobile studerende i Europa
  - xiv) fortsat engagement i udviklingen af digitale færdigheder og kompetencer, herunder i anvendelsen af kunstig intelligens, inden for videregående uddannelser med henblik på at imødesee og reagere på økonomiens og samfundets teknologiske og digitale omstilling.
  - xv) bidrag til støtte for beskyttelsen af grundlæggende akademiske værdier i synergi med tiltag som led i Bologna processen og det europæiske forskningsrum.
-